

ARADI HIRDETŐ.

Szerkeszti 's kiadja Sveszter Ferencz.

31-dik szám. Szombaton Julius 29-én 1848. 7-ik évi folyam.

Az előfizetésidő és hirdetések

naponként elfogadtatnak a szerkesztőség irdájában (Forray utczában, Viszkub háza 1. emeletében) reggeli 6 órától fogva estéli 8-ig.

A félévi előfizetésidő helyben házhozordással együtt 1 ft 26 kr.; Uj-Aradra 1 ft 40 kr.; borítékban 20 krajczárral több; 's postán bérmenten 2 ft 12 kr. pengő pénzben.

Az iktatásidő 6 nyomtatott sort felül nem muló hirdetésekért 18 kr.; többet foglalóért minden hasábsortól 3 kr., es ismétlésnél 2 kr. p. p.

Felszólítás

Miután a bánati szerblázadás elfojtása, 's ez által nemcsak a végvidék megtámadott nyugalmának, de különösen az annyira ohajtott honbékének mielőbb helyreállítása végett Aradváros lelkes fiai közül is több százan mentek harcmezőre: a városi közgyűlés azon végzéséhez képest, melly szerint eltöket a hazáért, tehát edes mindnyájunkért áldozó ezen nagylelkű polgártársaink, táborozásuk ideje alatt 1 e. fit napidíjjal fognak ellátatni, a haza nevében ezennel fölkértnek vároaunk nemes keblű fiai és leányai, miszerint a vezetett végzés fogantatását választmányi elnök Meisztorovics Ferencz polgártársnak mielőbb benyújtandó önkéntes adományaikkal eszközölni, tartsak hazafiai és honleányi szent kötelességüknek!

Munkácsy Miklós,
sz. kir. Arad város' főorvosa,
lakik a Reformutczában Schaeffeneder Ferencz úr 309. sz. házában földszint.

Szlávnits Szániszló István,
hites ügyvéd,
ezennel tudatja, hogy jelenleg a halász- és ózutcza sarkán lévő saját házában lakik.

Ajánkozás.

Egy jeles elméleti és gyakorlati zongoraművész, ki Aradon nem régóta tartózkodik, még néhány szabad órái lévén, a nagytiszteletű közönségnek különös jó tanítását ajánlja.

Tudakozhatni Bettelheim úr könyvkereskedésében.

Hölgy és férfi divatképek,

mözgékonyok és mozdíthatlanok, folyó második fél évre kaphatók a szerkesztői irdában.

Eladó épületfa.

Huszonhárom fenyőszázból álló két negyed épületfa szabad kézből eladó a kigyóutczában 257 sz. a.

Neiszer Józsefnél.

Múlt évi magyaráthi bor

hordónkint eladó a kigyó-utczában Pankl házában.

Egy ház és malom

jutányos áron eladó; miről bővebben értesítást vehetni a szerkesztői irdában.

Jelentés.

A kigyóutczában, Schveffer háza 1. emeletében 7 szobából álló lak, konyha, kamara, pincze, farakhely és padlással, valamint istálló 's kocsiszinnel minden órában kiadó.

Azon esetre, ha a házra alkalmas vevő jelentkezik, az különösen kedvező feltételek mellett el is adatik. Bővebbet a házában a tulajdonossal.

Az „arany bárány“-hoz

czímzett vendégfogadó f. évi november 1-ső napjától fogva bérbe adandó. A bérlet feltételei iránt értekezni kívánók Szentiványi János ügyvéd úrhoz utasíttatnak.

Bérbe adandó.

Az Istvántéren, Barbus házában azon bolt, mellyben Schwob Ferdinand által kezelt Lotteria létezett, hozzátartozó lak 's minden szükséges mellékekkel azonnal kiadó.

Bérbe adandó lakások.

A Forray utczában, az ujan épült Forray gr. házában két lak, mindegyik 4 szobával, konyha, élőkamra, fapinczével és közös mosókonyhával.

évi julius 21-én.

nyí mérő váltó-
pénzben

középsz. silány

ft. kr. ft. kr.

4 30 4 15

3 30 3 15

2 45 2 30

2 — 1 54

1 54 1 45

2 30 2 15

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

— — — —

egy jó vízzel ellátott kúttal minden időben kiadó. Ertekezhetni Karády urral.

Bérbe adandó

az azelőtt uri-most Reform-utczában lévő Heim házában, volt városbírája lakásából a' kapu melletti két szoba utczai kilátással, és ha kívántatik istálló 's kocsiszinnel; a' többit a' lakótól meg tudhatni.

Bérbe adandó lak.

A' főutczában Vank Péter 922 sz. házában van egy nagy lak minden hozzá tartozandókkal azonnal kiadó.

Bérbe adandó.

A' főtczán 919. sz. a. ezelőtt Hoffer, most Urbán Gyula ur háza f. e. october 1-től kezdve egy évre bérbe kiadó, jelesen: Az első emeletben: nagy salon 3 festett szobával, ketteje az utczára, egy az udvarra, 2 kisebb szoba az udvarra, 1 konyha, padlás, boros pincze, fakamara és 1 mosókonyhával. — Földszint: 3 szoba az utczára, 2 szoba az udvarra, 1 kamara, 1 konyha takaréktűzhelyvel, 1 boros pincze és 1 fakamarával. — Köistálló: egyik 5 lóra, a' másik 3 lóra; 2 kocsiszín, egész épület fölött padlás. — Faistálló 6 darab marhára. — Ezen felül két udvar és kút. Ertekezhetni a' házban lakó tulajdonossal.

Minden órán bérbe adandó

a' vármegye utczában 137-ik sz. a. 3 szoba, éléskamra, konyha és fakamra. — Bővebbet ugyan ott a' házban.

Legelő kiadás.

Araddal határos sz.-Páli pusztán kúttal ellátott kétszáz hold legszebb sarju legelőnek minden órán kiadatik. Bővebben értekezhetni eziránt özvegy Dániel Jósefnével keresztutczában 516 sz. a.

Árverési hirdetmény.

Hirschl Herman' helybeli fűszerkereskedőnek Fruscha Péter' háza alatti boltjában birói foglalás utján özveirt, 's levárolt mindennemű fűszer, olaj, 's egyéb áruk f. hó 29-én délelőtti 7 órakor megkezdendő, 's szükség esetében 31-én folytatandó közárverésen eladatni fognak.

Blaskovics Imre,
végrehajtó tanácsnok.

450 sz.

Hirdetmény.

Az aradi kamarai számtartóság részéről közhírré tétetik, hogy a' cs. kir. katonai kincstár részére lefoglalt, 9²³/₁₁₀₀ holdnyi területű Schär-

feneder János-fele majornak további bérbeadása végett, hozzá tartozó 2 szoba, konyha és kamarából álló lakhelyivel — mellyből a' kamara magtár gyanánt is használható — továbbá padlás, pincze és istállóval együtt f. e. november 1-től kezdve három évre, a' temesi kamarai igazgatóság 1848-ki június 13-án 8259 számú rendeletének következtében a' második árverés határideje f. e. július hó 31-ik napjára határozottatott, hol utóigéret el nem fogadtatik.

Bérleti vágyók tehát a' fennevezett napra az aradi kam. számtartói hivatal irdájába, hol az árverés délelőtti 9 órakor tartatni fog, szükséges bánpénzzel ellátva hivatalosak.

Aradi kam. számtartói hivatal,
július 18-án 1848.

1551 sz. H i r d e t é s.

Az aradi kamarai urodalom ménesi kerülete részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a' kerülethez tartozó ménesi, ó és uj paulisi, mondorloki, csicséri, radnai, kovaszinczi, kuvini, glogováci, kladovai és fakerti italmérésijog, egy a' szabadhelyi és paulisi határon való halászatijog, nem különben glogováci, mondorloki, csicséri és solymosi maradvány-földek, végre a' zimándi pusztán való vadászat közárverés utján fognak hasznbérbe adatni, melly nyilvános árverésnek határideje f. e. augustus hó 2-ik napjára határozottatott, melly árverésnek elmultával utóigéret el nem fogadtatik.

Ki ezen árveréshez járulni szándékozik, a' kitett napra a' paulisi tisztartói hivatal irdájába, hol az árverés reggeli 9 órakor kezdődni fog, ezennel illendően meghivattatik.

A' ménesi kam. tisztartói hivatal,
Paulison július hó 21-én 1848.

Bérleti jelentés.

T. ns. Aradmegye kórházi t. küldöttsége rendelkezésből a' kórházi épületben létező egy nagyobb terjedelmű magtárul használható igen alkalmas padlás folyó évi augustus hó 6-ik napján, délutáni 3 órakor, a' kórházi Igazgatóság irdájában tartandó nyilvános árverés utján egy évre legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

Gabona-árverés

fog a' közalapítványi javak csákovai kerülete részéről Temesvárott a' Józsefvárosban lévő kasznári épületben folyó évi september 11-én, délelőtti 9¹/₂ órakor kezdve tartatni, nevezetesen 1400 pozs. mérő tiszta buzára, 2200 pozs. mérő zabra, 1000 pozs. mérő árpára, és 2500 pozs. mérő szemes kukoriczára.

A' kórházi
mára k
rek, főz
gek tes
tisztítás
egészség
tembe
sen árle
Az a
kenyérn
re 50 ft
eszközöl
után 10s
A' többi
ban nap
nók ezor
Mez

Sz.
által L
szabóme
törvény
napját t
noknak
pedig E
tettek k
Ugy
Salam
tatván,
sükre f.
Ideiglen
tanácsno
ügyvéd

Az
Eperje
veit
dán
Perso
meg
tott
beje

Idő
ki ülnök
kereske
B. úr v
Sa
nácsnok
haza ol
úr pedig
pénzről
pénztár

Hirdetmény.

A' es. k. mezőhegyesi ménesintézetnél lévő kórházban 1849-ik évben mintegy 100 beteg számára kivántató élelmi szerek és italok, gyógyszerek, főző vasedények igazítása, továbbá a' betegek testi-, ágybeli, és egyéb kórházi fehérruháik tisztítása, ugy a' betegek beretválása, végre az egészségesek ágyaik tisztítása iránt f. e. szeptember 18-án, délelőtti 9 órakor, mezőhegyesen árlejtés tartatni fog.

Az árverés előtt kezességül leteendő, és pedig: kenyéreműekre 60 ft, húsrá 20 ft, élelmi szerekre 50 ft, italokra 8 ft, gyógyszerekre és kórházi eszközökre 6 ft, fehérruhára 4 ft, aztán árverés után 10száztoi biztosíték a' keletkező czikkekre. A' többi feltételek a' mezőhegyesi kórház irdájában naponként megtekinthetők. Részt venni kívánók ezen árveréshez hivatalosak.

Mezőhegyesen július 18-án 1848.

C s ö d ö k.

Sz. kir. Arad városa' polgári törvényszéke által Landsberger József helybeli izraelita szabómester ellen csőd nyitvatván, a' hitelezők törvényszék előtti megjelenésükre f. e. sept. 5-ik napját tüzte ki határidőül. Ideiglenes tömeggondnoknak Petrilla Pál tanácsnok, perügyelőnek pedig Ebesfalvay György ügyvéd nevezettek ki.

Ugyanazon törvényszék részéről Walders Salamon helybeli nagykereskedő ellen csőd nyitvatván, a' hitelezők törvényszék előtti megjelenésükre f. e. sept. 5-ik napját tüzte ki határidőül. Ideiglenes tömeggondnoknak Szekulits János tanácsnok, és perügyelőnek Dunyov István ügyvéd nevezettek ki.

Az e. b. Váltótörvényszékeknel

tovább beiktattattak:

Eperjesen: Krieger Agoston „B. Lillius Wittve” cím alatt bejegyzett aláírási cím példánya.

Pozsonyban: Szunyogh Jenő mint Trencsin megyében nagy-jeszeniczi birtokában felállított pamutfonó czérnagyár tulajdonosának bejegyzett aláírási czime megszűnt.

Helybeli.

Idősb Probst Mátyás a' váltótörvényszéki ülnöki hivataláról lemondott, kinek helyébe a' kereskedői-kar részéről f. hó 16-án Daurer J. B. úr választatott.

Sarlot és Heim Károly nyugdíjazott tanácsnok urak 200 pftnyi egy évi nyugdíjüket a' haza oltárára tették. Joanovits Pál tanácsnok úr pedig hivataláról lemondása alkalmával a' nyugdíjéről is lemondott, melly összeg tehát a' város pénztárának javára szolgáland; ellenben Fran-

tzely Albert úr számos évek alatti buzgó szolgálata tekintetéből a' neki szánt kettőzött nyugdíjat huzza.

Folyó hó 22-én a' megérkezett hadi rögtönítélőtörvény mind a' megye, mind a' város részéről kihirdettetett, és számos példányokban szétosztatott.

Nagy-Becskekről Kiss ezredestől 400 jól fölfegyverzett nemzetőrnek lehető leggyorsabbi odaküldetése iránti ideérkezett fölszólításra határoztatott, hogy: sorshuzás utján mindig két század két hétre elindulásra rendeltesen, mellynek következménye az lön: miszerint f. hó 23-án a' 4-ik és 6-ik század Damián és Szalbek Jakab kapitányok vezérlete alatt elindulni kötelesek legyen.

Ezen rendeletet nyomban követé Szalbek Jakab kapitány úr irásbeli lemondása! minek következtében a' sorsolás is félretétetett, hanem a' nemzetőrségnek lehető számos betöltése végett a' víni vágyók önkényes összeírása történt. A' város részéről minden elmenendőnek 8 pftnyi szoldon felül naponként 1 pft, és a' csatamezőn netán maradó nemzetőrök családjaiknak száz-száz pft. ígértetett.

Vasárnap f. július hó 23-án összegyűltek a' városházán a' följegyzett becsületszerető honfiak, kik között sok vagyonos polgár, megyei és városi tisztek, továbbá ügyvédek és egyéb művelt embereséges emberek voltak. A' szónoklatok előadása után t. minoriták priorja áldást adván rájuk, a' mintegy 270 személyre menő jól fölfegyverzett had Damián kapitány vezérlete alatt, két zenebanda kíséretében, esti 7 órakor, szíves áldáskívánások közt Új-Aradra katonai rendben elindula, honnan Varjasra az első állomásra kocsikon szállítottak.

Egyidejűleg Temesvárról f. hó 22-én ideérkezett sárgarézből való 6 fontos két ágyu, és lőszerkocsi elvitetett, ide szükséges 16 nemzetőrségi pattantyús és 24 lovasőr védkísérete alatt, melly utóbbiak azonban Nagy-Becskekről tüstént visszajövednek.

Jövedőre ágyúk és egyéb fegyverek szállításánál nem ártana olly ovakodással lenni, miképen azok világos nappal rendeltetésük helyére vitetnek, minthogy az éj senkinek sem barátja.

Ez alkalommal Heim Domonkos hajdani polgármester ajándékol 75 pftot adott, — harcosaink után néhány hordó bor és élelmi szerek is küldettek.

Ma július 29-én hajnalban a' csataterre ismét 32 pattantyúsor elindult, s e' szerint kiviláglik, hogy az előbbi polgárosztályainknak e' veszélyteljes vállalatnál legtöbbet kell tenniök!

A' hadisten otalmazza őket, és a' Mindenható áraszsa áldását minden becses hadfiakkal

Debreczenből 3000 nemzetőrt várunk; a' székelyek hallomás szerint Temesvár felé vonulnak.

V e g y l e t.

—* A „közlöny“-ben Lo-Presti bárótól alájegyzett kikiáltás foglaltatik, mellyben ő a hazát mindenfelől fenyegető veszélyekről szól, és hogy a magyarnak vitéz hadseregén és felbuzdult szíveken kívül egyéb szövetségese nincsen, kibé bízhatna, hogy a haza keblében is felekezetestesség és lázadás dühöng, hogy a minisztérium minden enyhe módokat sikertelenül használt, és most már erőhatalomhoz kell nyulni, 's így felszólít minden magyart, kinek a szerencse megengedé a hazának ingyen szolgálhatni, hogy zászlaja alatt egyesüljenek, és lovas hadat képzeljenek. Mi — úgy mond — egy önkénytes serget akarunk képzelni, fölfegyverkezésünkkel nem fogunk a hazának terhére lenni. Mi a Pannonia zászlai alatt küzdő katonákat gyámolítani akarjuk, a legveszedelmesebb helyeken, legelől akarunk lenni, és elhagyatott szegény testvéreinken segíteni igyekszünk. Már 30 nemes hős áll készen a csatára. Midőn Lo-Presti báró kérelmét a k. helytartóhoz benyújtá, következő értelmű tanulevelet nyert: „Lo-Presti báró úrnak. Tekintve a veszélyes eseteket, mellyek hazánkat súlyos csapásokkal fenyegetik, önt saját kérelmére mindazon seregek vezérének kinövezem, mellyek felszólítására, ha hogy a hazát fenyegető veszélyek öregbednének, önkénytesen maguk költségén (vagy személyesen, vagy fogadott ember által) fenállnak, midőn egyszersmind ön által benyújtott egyelruházati 's fölfegyverzési tervet jóváhagyom. De egyúttal önt azért felelőssé teszem, hogy ezen önkénytes seregnél a rendet és engedelmisséget fentartsa, melly végre annak idejében egy a hadtudományokban jártas és gyakorlatilag kiképzett lovastisztet ön mellé rendelendek. Pest, június 30-án. István, nádor m. k. Gr. Batthyány Lajos m. k.“

Mindazok, kik ezen hazafiui fényes vállalkozásban részt venni kívánnak, bérment leveleiket Pestre a főhadai kormányzathoz irányozni sziveskedjenek. A levél imígy szól: Alulírt kötelezem magamat augusztus 4-én Pesten, vagy augusztus 6-án Aradon, vagy személyesen, vagy ennyi és ennyi fogadott emberrel a meghagyott szabályok szerint fegyveresen megjelenni. (A lakhely és név megneveztetik). Lo-Presti augusztus 2-án Pesten „István főherceg“ című szálótában megjelenend, hogy a harcához kész urakat fogadja, és elindulásra előkészületeket tegyen; e végre Aradon is a „fehér kereszt“-nél lesz egy tiszt. — Most már következnek a felvétel és egyenruházás szabályai, mellyeket körülményességük miatt nem közölhetünk.

(Telegr.)

—* A cultus és közoktatási ministertől. Az idei iskolai év, az oktatási tervek előbb lévén bevégezendők és új iskolai szerkezés miatt, valamint a gymnasiumokban, úgy minden felsőbb tanintézetekben f. e. november 1-én kezdődik.

(L. Folytatást.)

—* Szatánimiróvits, a lázadók vezére, ki f. e. július 19-én Temesvárott kötéllel kivégeztetett, eredetileg nem volt egyéb, mint szerbhonból megszökött bolgárszolgálat. Az ugyanakkor kivégzett Koits pedig elbocsátott katonatiszt volt. (O. P. Ztg.)

—* Pest. A két ikervárosból két ezer ifjú kész életét és véréit a hazának áldozatul vinni, és ő ca. kir. fenségének hádor főhercegnek vezérlete alatt, amint a csataterre száll, az ellenség eleibe menendnek. Naponként új és új tagtársak fogadtatnak, kik ezen dicső vállalathoz csatlakoznak.

—* A pesti „fekete sereg“, melly ismét megalapított, és szegedre menend, hadszava így szól: „pro patria morituri“. Bocsánat se nem adatik, se el nem fogadtatik. (Ung.)

—* Pest. Július 18-án a 3000 mársát nyomó utolsó hídláncz felhúzásakor az erős és zömökös húzóláncz elszakadt, és nagy veszedelmet okozott, sok nézőt és munkást a dunába hajított, 's egyszersmind a nagy hajóhidat is megrontá, melly balszerencse által az állandó híd megkészülése is késleltetni fog.

A közlekedés buda 's pest között a hajóhidnak tökéletes helyreállításai egész 8 nap gőzökön, ladikokon, és dereglyéken történt.

Mondják, hogy mindaddig öt-hat személy hibázik, kik hihetőleg ezen balsorsnál elveszték.

—* Magyar aranyok is már megérkeztek Pesten, a köriratuk ugyanaz, mint az ezüstpénzen. Különös, hogy a királyunk címzei között még mindig „Erdélyi nagy fejedelem“ áll.

—* A cholera erdélyben. Szebenből f. július hó 16-án kelt levélben írják: sajnálattal kell jelentenünk, hogy a cholera várounkban kiütött; ő-szebenben 3, bolgárszegen 17, összesen 20 személy halt meg egy nap alatt a choleraiban, Étrend, tisztaság és jó kedv azok, mellyeket ajánlunk! (Ung.)

—* Londonban Spectateur de Londre című hetilap jó ki, szerkesztői Guizot és Metternich — nem tréfa! — az első szám már megjelent; az irányozik e' czélt tüzte ki: tisztelet a tekintélyek előtt, a hagyományok iránti pietas, okos alávetése minden szükségelt polgári intézménynek, a jelenben való vallásos megnyugvás, és kimutatása az új theoriák ürességének 'stb., az újabb párisi események bíraltatnak, ellehet gondolni milly szellemben! 's mondja még valaki, hogy megszűnt a reactio. (Nép El. — Rad. lap.)

—* Londonban van egy ember, kinek egyik szeme üvegből, vendéghája, egyik karja és mind a két lába fából, mesterségesen készített orra, alsó alkapczája ezüst, csinált fogai, mindkét füle és koponyájának egy része ruggyantából való. Azelőtt gőzgépnél fűtő vala, és a gőzűst elpattanása által szörnyen megcsontkíttatott. Bizonyos

K e m b l e
toskép ele
lenleg, fé
jól érző

—*
la u. Alsó
ban volt
már nehe
26 fokny
tas esőve
mellett e
után, me
ban kell
nagy fél
nak az e
2-ának h
egész me
A' maga
mind elfu
mind me
tek mint
seruson

—*
ban a' b
orát kés
esudálat
türelem
gentyűne
hoz nem
tulajdon
szándék
melly h
küldeni.

—*
gyógyira
föllépése
taltatott

I.

P. f. V.

Mu

Nit

Pip

Ac

Ac

Ol

Ol

He

Mi

meglehe

rab mus

megszü

O

gyógys

ni. A'

gyen b

juszóve

köpony

Ha a'

kell ne

Kemle orvosnak sikerült, őt csaknem csudálatosképp életben tartani, és őt azzá tette, a' mi jelenleg, félig mesterséges 's mégis lehelő 's magát jól érző emberré. (Ung.)

—°. Egy természeti esemény. Hief-lau. Alsó Ennsthalból írják. Mi már legszebb nyárban voltunk szénakaszálás kezdetén, a' mi több, már néhány napokon át délkeleti hó szelünk is volt 26 foknyi meleggel árnyékban; reá egy hétre pászta esővel és július 1-én a' légmérőnek nagy leestem mellett és langy délnyugoti széllel járt förgögetés után, mellynek ugyan nagyjából felső Ennsthalban kellett lerakodni, de mindamellett nálunk is nagy félelmet terjesztett. — Most képzelje magát az ember e' furcsa meglepést, midőn július 2-ának hajnalán hó nagy pelyhekben esett és az egész messzetartó tájak téli ruhában mutatkozott. A' magasságokon a' hó térdig ért, és a' barom mind elfutott a' havasokról, a' szobaablakok belül mind megdagadtak, a' folyó, faneműek stb. gőzöltek mint télen kemény hideggel, és a' hőmérő a' zeruson felül 3 fokon állott.

—°. Az ernstbruni üvegutóban, csehországban a' budveiszi kerületben egy üvegtörés falórát készített üvegből. Létrejött, kivéve a' rugót, csudálatos művészeti ügyességgel, és hihetetlen türelemmel fehér üvegből metszettek. Az üveg függetyűnek kellemes hangja a' közönséges órákéhoz nem hasonlítható. Blechinger úr ezen gyárnak tulajdonosa e' bámulatra méltó munkának készítője, szándékozik egy második példányt mielőbb valamely bécsi üvegkereskedésbe kiállítás végett küldeni. (O. P. Ztg.)

—°. Gyógytudomány. Következő két gyógyírat az epemirigy (cholera) utolsó fellépésénél oroszországban jelesnek tapasztaltatott.

I. Spirit. vini rectificat. (tisztított borszesz) P. f. V. (5 font.)

Muriat. ammoniacae (Salamia) unc. 1.

Nitri puri (salitrom) drach. X.

Piperis nigri (fekete bors) aa. drachm. X.

Acidi nitrici puri (fojtósav) drachm. IV.

Aceti vini (boreczet) P. f. 1 (1 font.)

Olei petrae alb. (fehér kőolaj) aa. drachm. IV.

Olei olivarum unc. II.

Herba menthae pip. (borsos ménta) unc. VI.

Mindezt jól össze kell keverni, 12 óra hosszágig meglehetősen meleg helyen tartani, és aztán egy darab muselin vagy valamely más vékony szöveten megszűrni.

Orvoszerül kell reggelenként 5 cseppet ezen gyógyszerből egykevés vízben vagy borban bevenni. A' ki a' cholera-ba esik, harmincz cseppet vegyen be. Az egész testét posztóval vagy más gyapjuszövettel kell dörögni, és jó melegen betakarni: köpönyegek és bundákkal a' szokott takarón kívül. Ha a' beteg inni akar, nem csak jéghideg vizet kell neki adni, hanem egész jégdarabokat is kell

VII. év folyam 31-dik sz.

szájába tenni; ha meleg italt kíván, azon esetre borsosménta-theá (mentha) adattasson neki. Ha a' hányás nem szűnik, úgy fél óra mulva még 30 cseppet kell neki adni, és még fél óra mulva harminczszor is harmincz cseppet. Amint az izzadság beáll, orvosságra már nincs többé szükség, és a' beteg meg van mentve.

II. Ha a' beteg hányás van, akkor egy pohár vízben felolvasztott egy kanálnyi sók kell egyszerre vele megitatni, ezt ismételve, ha a' hányás egy óra mulva meg nem szűnik. Együttal az egész testét vörös spanyol borsra töltött szesz-öntettel (Espiritu aufguß) kell dörögni, és aztán a' beteget nedves ruhával beburkolni és az egész testét erősen mindaddig kell döröszölni, míg melegség nem mutatkozik és izzadni kezd. Az alatt beadunk neki földorménta-theát, vagy más izzasztó-szert, jó lesz meleg borongatásokat is és mustártapaszt a' gyomorra rakni. Amint a' beteg könnyebülést érez, paplanokkal be kell takarni. A' további gyógyítást természetesen az orvos ítéletére kell hagyni. (G. Bl.)

—°. Az almafák megkurtítása augusztusban. A' törpe almafáknak bő gyümölcs-termésre hozása végett, azoknak kurtítása augusztus derekán ajánlatik. Abban áll, hogy a' hónap közepétől fogva egészen végeig nyáron át hajtott minden ágról 3—4 ujjnyit levágunk. Későbbén őszszel vagy kora tavasszal a' kurtított ágaknak még két harmadát vagy felét levágjuk, úgy hogy csak 4—6 ujjnyi hosszak maradjanak.

Ezen bánás azt eszközöli, hogy a' fa nedve nem fölötte hosszú ágak hajtására fordítottasson. A' nyári hajtások letörése által a' nedv a' felszállásban gátoltatik, és arra kényszerítetik, hogy oldalast menjen, hol a' szemeknek alsó levélsarkaikba vitétik, mellyek kurtítlan ágakon alvók vagy kifejletlenek maradnak. Itt összegyűl és termő bimbók kifejlődésére vagy rövid nyári hajtásokra fordítatik, mellyek utoljára gyümölkőpjákra fordítatnak. — Ha augusztusnál előbb kurtítunk, úgy az oldalast meg nem új ágakat hajtunk, későbbén pedig a' nedvtorlás a' szemekbe nem volna már elég erős.

—°. Zab törés takarmányul. A' zab törés igen hasznos marha-takarmányának dicsértetik mindenfelé. Bátorodom itt saját és egyéb földművesek tapasztalatait és észrevételeit felőle közleni.

1. A' törött zab és egyéb törött abrak marha-eledelül használva, a' szarvasmarha hizlalására szolgálhatnak és a' tehenek tej- és irósvaj bőségét előmozdítják, kivált, ha azon törés valamelyes sóval meghintetik. Ki a' kövér lovaknak örül, adjon nekik törött zabot, és a' kedvelése nem sokára ki fog elégítettetni.

2. Ollyan lovaknak, mellyek gyöngye gyomruak, mit a' ganajukból könnyen megtudhatni, ha abban sok emésztetlen zabszem található, a' törött zab igen hasznos orvosság, kivált ha beázott vagy leforrázott árpa avval kis mennyiségben elkevertetik.

3. A' törött zab kórságos lovaknak igen hasznos orvosság, melyeknél a' töretlen abrak különös nemű részegséget okoz. Hogy a' zabban valami kábító foglaltatik, azon emberek tapasztalták, kiknek éhség idején semmi egyébvel, mint a' szokatlan zab kenyérral élniök kellett.

4. Minden töröttféle a' baromra nézve táplálék a' korpánál, mivel több liszt-részeket foglal magában. Ez különösen a' sertészízlalásnál észrevehető és tapasztalható.

5. Hogy a' lovaknál törött zabbal rendkívül sokat megkímélhetni, se állítani nem akarjuk, se épenséggel tagadni. De annyi bizonyos, hogy a' törött zab abrak gyanánt a' lovaknak azt az erőt és tartósságot nem adja, mint a' zab töretlen állapotban.

Egy körülményre, inkább mondanánk, a' törött zabnak ártalmára akstrunk figyelmet gerjeszteni. A' lovak rendkívül lassu evéshez szoknak, mi által sok drága idő elvész az etetés alatt, mert a' törés ragadós kásával válik, melly a' lovak fogaira ragad, s mellyet rólok csak folytonos nyalással háríthatnak el. Heiszler. (Fr. Bl.)

—°. A' tehének téjjövedelmeire nézve semmi sem károsabb, mint többszöri változás a' fejésnél. E' tekintetben minden mezei gazdának a' hollandi és svajci tejesgazdák pontossága és gondossága például szolgálhatna. (Fr. Bl.)

—°. A' „Morgenröthe“ következő legjobb földrajzot foglal: Hol fekszik oroszthon? Mexikónál. Hogyan? Mert ott éjjel van, mialatt nálunk dél. — Hol fekszik francziáhon? Európa déli részén. Hogyhogy? Mert ott leghevesebben folynak a' dolgok. — Hol fekszik olaszthon? Európa nyugati részén, mert ott, fájdalom, nyugszik a' nap. — Hol fekszik törökország? A' czárnak ujjá hegyén. —

Hol fekszik lengyelország? Még a' régi fekvésében van. — Hol fekszik angolhon? Angolhon nem fekszik, — angolhon áll. — Hol fekszik németország? Sokkal közelebb németországhoz mint azelőtt. — Hol fekszik horváthon? Az ellenhatás hálójában — és nem sokára magyarország lábainál fog fekünni. — És hol fekszik magyarország? Az újra megtalált testvérnek: Erdélyhonnak keblénél.

Az aradi gyorskocsin

megérkeztek Pestről,
Kedden július 25-én: Kanitz úr, 2 helyet.
6 személy.
Pestre utaztak, Knöpfler úr.
Csütörtökön július 27-én: Kraill úr.
Urbányi asszony.
Varju asszony.

Gabona és liszt ára Aradon 1848. évi július 28-án.

Nevenként:	Egy posonyi mérő váltópénzben					
	legjobb		középsz.		silány	
	ft.	kr.	ft.	kr.	ft.	kr.
Tiszta búza	5	45	3	30	5	—
Kétszeres	4	30	4	—	3	45
Rozs	3	45	3	30	3	15
Arpa	2	7 $\frac{1}{2}$	2	—	1	48
Zab	2	15	2	—	1	48
Kukoritz	2	45	2	30	2	27 $\frac{1}{2}$
1 mázsa lángliszt	12	—	—	—	—	—
1 „ Zsemleliszt	10	—	—	—	—	—
1 „ Fehér kenyér	9	—	—	—	—	—
1 „ Fekete szinte	4	30	—	—	—	—

Maros vizállása: Julius 28-án reggeli 8 órakor: 0' 3' 0'' a' zerus felett.

Julius	Neve és sorsa a' meghalozottnak	Vallása	Kora	Betegsége	L a k á s a és halálozati helye
16	Trif Jelina, földész' l.	G. n. e.	1 n.	időtlen	Pernyáva k. v.
—	Trif Katalin, szinte	—	—	szinte	szinte.
—	Sós József, özvegy' f.	Kath.	2 e.	vízkelet	Tyúkcicza.
—	Joanov Mátza, földész' l.	G. n. e.	6 —	epeláz	Gája k. v.
—	Heller Samuel, özvegy' f.	Izr.	9 hó	sorvadás	Istvántér.
18	Otlókán Mária, földész' l.	G. n. e.	2 e.	epeláz	Pernyáva k. v.
—	Knap Mária, szabólegény' l.	Kath.	10 hó	vörheny	Szarvasutca.
—	Pankotán Pável, földész' f.	G. n. e.	1 e.	agylob	Gája k. v.
—	Richter Erzsébeth assz., özv. kereskedő	Kath.	70	aggság	Szinházutca.
—	Majer Péter, stíriai bányász	—	44 —	haldok. hozatott a'	Megyei kórházba.
21	Boros Imre, aradmegyei pandur' f.	G. e.	2 —	vörheny	Holtmarosutca.
—	Dezső István, ácslegény' f.	Ref.	1 n.	görcsök	Marospart.
—	Trimpl Sándor, kerékgyártó' f.	Kath.	3 e.	görcsök	Erdőutca.
—	N. János, kocsis' f.	—	1 hó	görcsök	Főutca.
22	Barna Péter, földész' f.	G. n. e.	10 —	agylob	Pernyáva k. v.
—	Balog András, szabómester' f.	Kath.	1 —	görcsök	szinte.
—	Dretsin Jeforonka, földész' l.	G. n. e.	7 —	szinte	Séga k. v.
—	Borla Todor, földész	—	50 e.	tüdőlob	Gája k. v.
—	Tóth Mihály, földész' f.	Kath.	2 —	aszalvány	szinte.

Nyomatott Beichel József betűivel.

AI

32-dik

naponként (tében) regg

boritékban

minden has

Ita Tanc

minden kö

Egy je
goraműész
meg néhány
közönségnél
Tudak
kedésében.

ajánlkozik
vekben tök
kaphatni a
könyvkeres

Hő
mozg
folyó más
irdában.

A' sz
anyagokból
kézből el
vendégfoga

jutányos
letni a' sz

Egy
jutányos
utczabani
házban lév